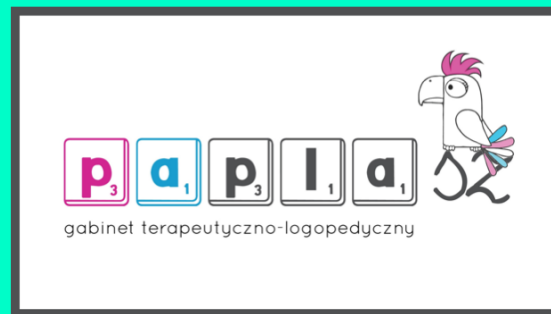

MINIMUM LOGOPEDYCZNE RODZICA DZIECKA DWUJĘZYCZNEGO

mgr Anna Held Kobylińska

WITAM SERDECZNIE!

Anna Held Kobylińska

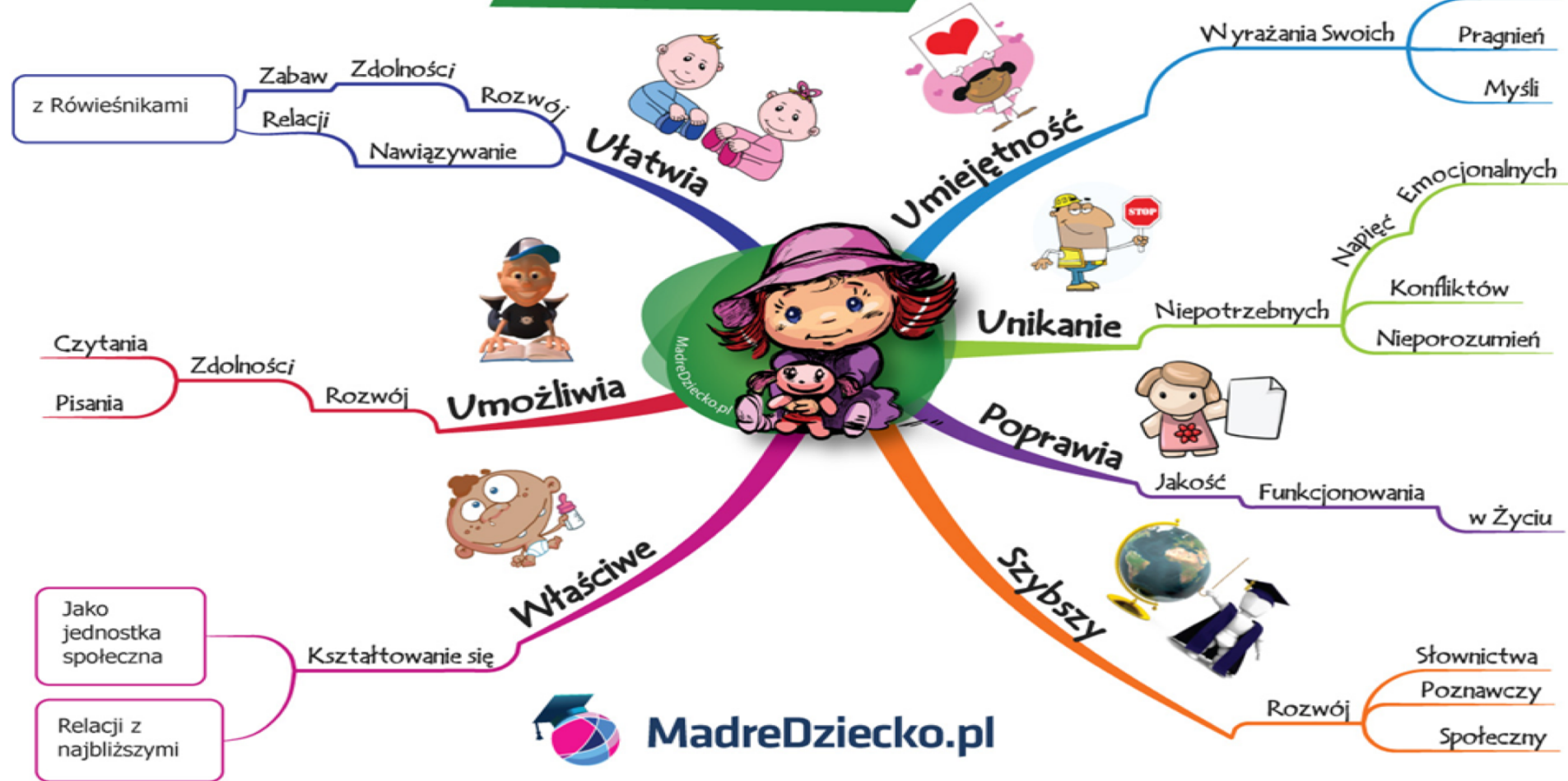
logopeda

nauczycielka wczesnej edukacji
terapeutka terapii pedagogicznej

0642838628 ania.held@gmail.com

- Rozwój mowy dziecka dwujęzycznego
- Co powinno zaniepokoić, czyli kiedy skonsultować się z logopedą?
- Jak wspierać dwujęzyczność na co dzień?

Prawidłowy Rozwój Mowy Dziecka

DZIECKO DWUJĘZYCZNE POTRAFI PRZYNAJMNIEJ W SWOIM SILNIEJSZYM JĘZYKU:

- **od narodzin:** płakać, ssać
- **od 2-3 miesiąca życia:** śmiać się, głużyć (wydawać dźwięki, przypominające spółgłoski i samogłoski; UWAGA: nawet dzieci niesłyszące głużą)
- **ok. 6 miesiąca życia:** gaworzyć (czyli bawić się dźwiękami i intonacją, np. ma-ma, pa-pa itp.; dziecko niesłyszące milknie)

- **ok. pierwszych urodzin:** wypowiadać pierwsze słowa
- **2-3 lata:** tworzyć wypowiedzi, składające się z dwóch, a potem z trzech wyrazów
- **3-4 lata:** tworzyć proste zdania, które stają się coraz dłuższe i bardziej doskonałe pod względem gramatycznym; potrafi brać udział w dialogu
- **4+:** tworzyć coraz bardziej złożone zdania, struktury, dialogi; używa zaimków (ja, ty) oraz czasowników posiłkowych (np. Będę rysował.)

POJAWIENIE SIĘ POSZCZEGÓLNYCH GŁOSEK (L. KACZMAREK)

- **I okres melodii** 0-1

(samogłoski + m, b, n, t, d, j)

- **II okres wyrazu** 1-2 lata

(samogłoski + p, b, pi, m, t, d, n, ń, ś, k, ki)

- **III okres zdania** 2-3 lata

(samogłoski + p, b, pi, bi, m, mi, f, fi, ś, ź, ć, dź, ń, k, g, ki, gi, ch, t, d, n, l, li, ł, j)

- **IV okres swoistej mowy dziecięcej** 3-7 lat

- 3-4 lata + s, z, c, dz

- 4-5 lat + r, sz, ż, cz, dż

- 5-7 lat utrwalenie i doskonalenie wymowy

BEZ PANIKI!

... bo każde dziecko rozwija się we własnym, swoistym tempie i niewielkie opóźnienia rozwoju mowy nie powinny być powodem do niepokoju,

... ale opóźnienie, które nie powinno niepokoić to **maksymalnie 6 miesięcy!**

KIEDY DO LOGOPEDY?

“Ma czas wyrośnie!”

“Proszę poczekać, aż
skończy trzy lata.”

“To chłopiec. Chłopcy
później zaczynają mówić.”

GDY TYLKO COŚ NAS ZANIEPOKOI,
WARTO SKONSULTOWAĆ SIĘ Z LOGOPEDĄ.
NA KONSULTACJĘ LOGOPEDYCZNĄ

NIGDY

NIE JEST ZA WCZEŚNIE!
CZY NIE LEPIEJ ZAPOBIEGAĆ NIŻ POTEM LECZYĆ?

CO POWINNO ZANIEPOKOIĆ?

Jeśli **półroczne** dziecko nie gaworzy.

Jeśli **roczne** dziecko milczy, nie wydaje żadnych dźwięków.

Jeśli w słowniku **18-miesięcznego** dziecka nie pojawiły się co najmniej 3 słowa, które mają znaczenie (słowa czyli dźwięki, które zawsze znaczą to samo)
- choćby w jednym z języków dziecka.

DWULATEK

Jeśli **dwulatek** nie potrafi zbudować prostego zdania, które składa się z dwóch słów (np. mama daj), nie bawi się „na niby” (np. przykrywanie śpiącej lali, nalewanie soku), nie współdzieli uwagi (tzn. nie wskazuje palcem, nie śledzi wzrokiem, nie przynosi przedmiotów, by zainteresować nimi inną osobę), nie umie bawić się naprzemiennie (np. zabawa w „a ku-ku”); zabawa nie sprawia mu radości, nie dąży do jej kontynuowania.

DWA słowa na DWA lata
to o 270 za mało!

26 kwietnia 2014r.

TRZYŁATEK

Jeśli mowa **trzylatka** jest **niezrozumiała dla otoczenia**, potrafią ją rozszyfrować tylko osoby z najbliższego otoczenia oraz gdy dziecko nie wymawia samogłosek: a, o, e, i, y lub głoski l;

CZTEROLATEK

Jeśli **czterolatek** mówi w sposób niezrozumiały, nie pojawiły się głoski: k, g, s, z, c, dz, głoska r zastępowana jest przez j, dziecko nosuje (wydaje się, jakby mówiło z zatkanym nosem), nie buduje zdań złożonych;

PIĘCIOLATEK

Jeśli **pięciolatek** mówi w sposób niezrozumiały, nie pojawiły się głoski: k, g, s, z, c, dz, głoska r zastępowana jest przez j, dziecko nosuje (wydaje się, jakby mówiło z zatkany nosem), nie buduje zdań złożonych;

SZEŚCIOLATEK

Jeśli **sześciolatek** nie wymawia **sz, ż, cz, dż, r** lub nosuje.

A TAKŻE GDY:

- dziecko oddycha przez buzię;
- podczas mówienia wsuwa język między zęby;
- wydaje się, że nie słyszy różnicy między podobnymi głoskami, np. p-b, ś-sz.
- na początku kariery szkolnej ma problemy z nauką czytania i pisania, myli litery podobne, przestawia litery w wyrazie albo wyrazy w zdaniu.

W każdym innym przypadku, który budzi nasze wątpliwości warto skonsultować się z logopedą!

PAMIĘTAJMY: NIE DA SIĘ COFNAĆ CZASU!

PRZYCZYNY OPÓŹNIENIE ROZWOJU MOWY

NIE MA WŚRÓD NICH DWUJĘZYCZNOŚCI!

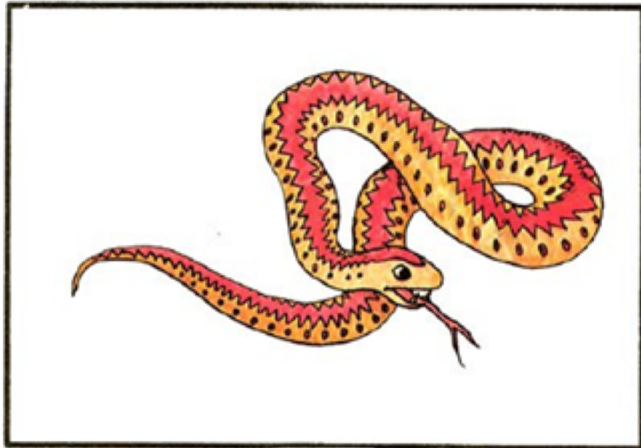
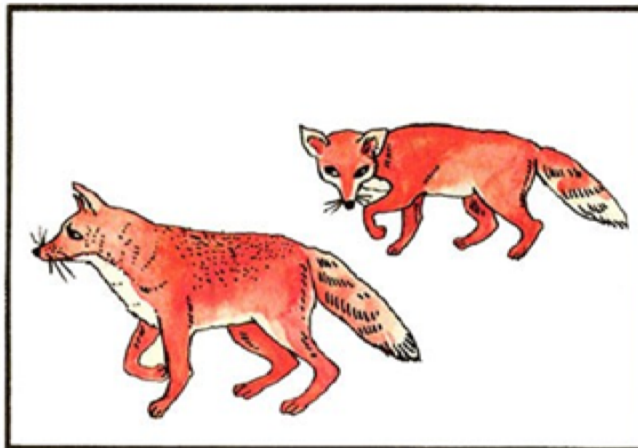
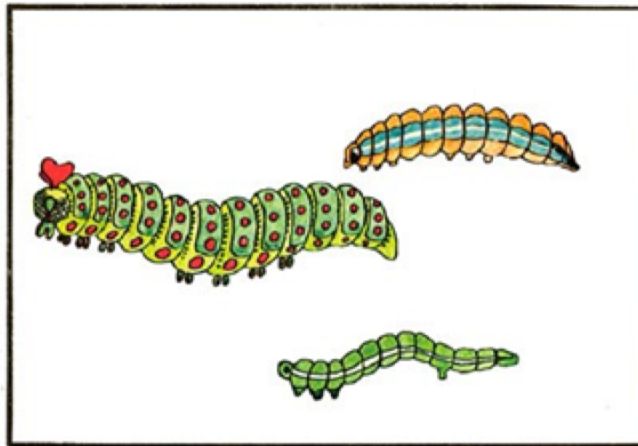
- brak bodźców do mówienia,
- nadmiar bodźców słownych,
- nieprawidłowe wzorce i postawy językowe dorosłych,
- niewłaściwa reakcja otoczenia na pierwsze wypowiedzi dziecka,
- uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego,
- krwawienia śródczaszkowe,
- uszkodzenia obwodowego narządu mowy,
- wady narządów głosowo-artykulacyjnych,
- uszkodzenia mięśniowo – nerwowe,
- uszkodzenia narządu słuchu,
- niedorozwój umysłowy,
- autyzm dziecięcy.

NIE JEST PRAWDA, ŻE:

- dzieci dwujęzyczne dużo później zaczynają mówić.
- dwujęzyczność powoduje seplenienie, jąkanie i inne zaburzenia mowy oraz dysleksję.
- dzieci dwujęzyczne są przeciążone przyswajaniem dwóch języków.
- dzieci dwujęzyczne znają dwa języki tylko połowicznie.

SŁUCH FONEMATYCZNY CO TO TAKIEGO I DLACZEGO JEST WAŻNY?

- Słuch fonematyczny = słuch mowny
- U osób jednojęzycznych rozwija się on do 7 roku życia.
- U dzieci dwujęzycznych rozwija się on dłużej, bo jest wrażliwy na dwa lub więcej systemów językowych.
- Bywa to przyczyną trudności w pisaniu.
- Kiedy powinien się wykształcić? Ok. 10 roku życia.
- Czekać czy ćwiczyć? 3 lata to dużo czasu. Złe nawyki mogą się utrwalić!

CÓŻ PORADZIĆ?

JAK WSPIERAĆ ROZWÓJ MOWY I PIELĘGNOWAĆ DWUJĘZYCZNOŚĆ?

1. **KONSEKWENCJA** (strategia) - od początku!
2. SPRAW, BY DZIECKO CZUŁO POTRZEBĘ UŻYWANIA JĘZYKA MNIEJSZOŚCIOWEGO.
3. HIGIENA JAMY USTNEJ
4. ŚWIADOME UŻYCIE SMOCZKA I BUTELKI
5. BADAJ SŁUCH
6. OGRANICZ CZAS PRZED EKRANEM
TELEFON? TABLET? TELEWIZOR? - TAK,
ALE RAZEM (u młodszych dzieci)
7. DBAJ O ROZWÓJ MOTORYKI DUŻEJ I
MAŁEJ
8. NAZYWAJ TO, CO WIDZISZ. MÓW, CO
ROBISZ. KOMENTUJ RZECZYWISTOŚĆ -
od początku!
9. NIE PORÓWNUJ. KAŻDA DWUJĘZYCZNOŚĆ
JEST INNA.
10. NIE ZNIECHĘCAJ SIĘ.
11. ZAPEWNIJ DZIECKU **SUKCES** I
NAGRADZAJ!

Ja byłem w pekolu. Tes kekynki.
Chciały się bawić z Aleckiem.

jujać

balecka

Babciu, nie maltf sie.
Nie jestem cukiejecek.
Tylko Alek!

Alec kan niet vinden poesjes.
mama wezta

NAJCZĘŚCIEJ POJAWIAJĄCE SIĘ TRUDNOŚCI DZIECI DWUJĘZYCZNYCH

- Trudności wynikające głównie z ograniczonego dostępu do jednego z języków. Stąd ograniczony zasób słownictwa oraz problemy z odmianą wyrazów.
 - Seplenienie, również międzyzębowe.
 - Reranie (wadliwa wymowa głoski [r]).
 - Zaburzenia słuchu fonematycznego.

50% - 50%?

ĆWICZENIA LOGOPEDYCZNE, KTÓRE Z ŁATWOŚCIĄ WPROWADZICIE W CODZIENNĄ RUTYNĘ:

1. Gimnastyka buzi i języka.
2. Różnicowanie słuchowe podobnie brzmiących głosek.
3. Rozbudowywanie zdań.
4. Poprawianie przez parafrazę.
5. Granie w gry planszowe.
Również własnoręcznie zrobione.
6. Czytanie tych samych książek w obu językach.
7. Omawianie szkolnych tematów w języku polskim.
8. Bańki mydlane.
9. Zabawa z dzieckiem, z którym jedynym wspólnym językiem jest język polski.
10. Częsty kontakt z rodziną i przyjaciółmi z Polski.

PRZYDATNE LINKI

WWW.WYMOWAPOLSKA.PL (PROSTY TEST SŁUCHU FONEMATYCZNEGO)

WWW.PRINTOTEKA.PL (CIEKAWY MATERIAŁY)

WWW.MIMOWA.PL (ĆWICZENIA DLA NAJMŁODSZYCH)

WWW.BILINGUALHOUSE.COM (ŹRÓDŁO WIEDZY I INSPIRACJI)

WWW.LOGOPASJA.PL (ŹRÓDŁO WIEDZY I INSPIRACJI; BEZPŁATNE MATERIAŁY)

WWW.CENTRUMMETODYKRAKOWSKIEJ.PL (ŹRÓDŁO WIEDZY)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ :-)

